

DOMOLJUB

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.**

Izhaja dvakrat na mesec in sicer prvi
števek po 1. in 15. v mesecu. Cena mu je
60 v na leto, (za Nemčijo 2 K 8 v,
Ameriko in druge tuje države 2 K
v). — Spisi in dopisi se pošiljajo: Ured-
stvu „Domoljuba“, Ljubljana, Seme-
ške ulice št. 2, naročnina, reklamacije in
serati pa: Upravištvu „Domoljuba“, L-
bljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Inserati se sprejemajo po sledečih
cenah: Enostopna petlirvsta (šestina „Domo-
ljubove“ širine, 34 mm) stane za enkrat 30 v,
če se tiska dvakrat 26 v, če se tiska trikrat
24 v. Pri večkratnem objavljenju znaten
popust. — Reklamne notice navadna
garmondvrsta 60 v. —————
Čekovni promet poštino-hranilničnega
urada št. 824.797. —————

ev. 4.

V Ljubljani, dné 18. februarja 1904.

Leto XVII.

Pred sv. Očetom.

Že „Slovenec“ je kratko, a prav po-
l, kako mislijo sv. Oče o našem delo-
u. Znano je, da nasprotniki na razne
ne pačijo „Slovenčev“ poročilo, smeše
ramoté našega knezoškofa in sv. Očeta,
celó to trdijo, da škof niso povedali
Očetu resnice in da se s svojimi duhov-
nočejo pokoriti papeževim določbam.
o nas ne sme begati. Ali je še kaj, s
er liberalci ne bi bili grdili našega škofa?
O zadnjem škofovem romanju v Rim
emo svoje brave najnatančnejše podučiti.
f so namreč sami blagovolili o tem za
list napisati podrobno poročilo, ki je
ij prijavljamo.

Prilprava za na pot v Rim.

Zelee sem sv. Očeta videti in po-
niti se jim osebno. Hotel sem jim
i opisati naše delovanje v hudih
nkarskih borbah in slišati iz Nji-
ih ust, kaj mislijo o delovanju
čanske demokracije po raznih dr-
ah. Hotel sem slišati iz Njihovih
ali res za nas vse velja zapoved,
se krščanska demokracija omeji
no na dobrodelnost in naj se po-
nega delovanja popolnoma zdrži,
or so dotično zapoved nekateri
agali.

Da bi pa bila razsodba bolj točna
in gotovo zanesljiva, sem pred od-
hodom v Rim sestavil pismen opis
cerkveno-političnega in družabnega
življenja v ljubljanski škofiji. Ker
vem, da bo ta opis zanimal vse,
prijatelje in neprijatelje, naj Vam ga
podam, akoravno je precej obsežen.

Josip Pogačnik
državni in deželni poslanec.

Neprijatelje prosim, naj ga dobro
prečitajo in naj mi povedó, ali sem
pred svetim Očetom resnico govoril,
ali ne. Opis se glasi:

„V ljubljanski škofiji sta samo
dve stranki, ki si med seboj oestro
nasprotujeta: stranka katoliška in
stranka liberalna. Naj prizadevanje

obeh resnično opišem in pokažem
kaj v tej borbi duhovniki delajo.

1.

Katoliška stranka se drži načel
krščanskega socializma. Svoj pro-
gram je zasnovala na prvem kato-
liškem shodu l. 1892; na drugem
shodu l. 1900 ga je razširila in sicer
po navodilih papeža Leona XIII.

Od takrat se resno prizadeva
pomagati ljudstvu, ki je v velikih
stiskah in se od dne do dne bolj
globoko pogrezava v siromaštvo.
Zato hiti ustanavljati raiffeisenove
posojilnice, gospodarska in delavska
društva. Posojilnicam in društvom
je na čelo postavila osrednje vodstvo.

Tudi za pouk in večo omiko
ljudstva skrbi. V ta namen ima iz-
vrstne časopise, snuje izobraževalna
društva za mladeniče in može, usta-
navlja knjižnice in sklicuje ljudstvo
k javnim predavanjem.

2.

Tej stranki se protivi liberalna
stranka, katera delovanje katoliške
stranke spodbija in je skuša onemo-
gočiti. Razni listi, ki služijo tej
stranki, so katoliške shode zasramo-

vali in katoliško cerkev sploh, posebno pa cerkvene predstojnike, papeže, škofo, duhovnike neprenehoma zaničujejo, verske nauke zasmehujejo in tajé.

Tudi voditelji te stranke na raznih ljudskih shodih podobno govoré, resničnost in božjo vstanovo cerkve, če tudi ne vedno naravnost, taje in skušajo njeno veljavo popolnoma izpodkopati. K deželnozborskim volitvam so ljudstvo pod svojo zastavo vabili s klicem: „razdrobimo rimske verige“. Zdi se, da voditelji krščansko razodenje sploh zamejujejo.

3.

Katoliški stranki pripada skoraj vse ljudstvo, ki je može iz te stranke z veliko večino glasov poslalo v zbornice. Spoznava namreč, da edino ta stranka brani krščansko vero ter z gospodarsko in delavsko organizacijo pospešuje tudi časno blagostanje. Ravno iz tega razloga se je tudi delavci oklepajo, in zato socialna demokracija ne more napredovati. V mestih se katoliške stranke oklepa le manjšina in sicer ljudje srednjih in nižjih stanov. Prav malo pa je mož iz bolj olikanih krogov, iz uradništva in učiteljstva, ki bi se upali javno pristopiti k njej in pripoznavati njena načela; zdi se pa, da se tudi ti slojevi zmiraj bolj približujejo katoliški stranki.

V liberalni stranki so pa večinoma bolj izobraženi možje, posebno odvetniki, profesorji, učitelji; tudi mnogi trgovci in gostilničarji so se ji pridružili, ker vsled gospodarske organizacije ljudstva trpé nekoliko škode; kmetovalcev je v njej prav malo; pač pa jo podpirajo uradniki in izkušajo ljudsko organizacijo vsaj zadrževati. Nazadnje so z njo v zvezi tudi možje nemške narodnosti, ter v deželnem zboru hodijo z njo. Od tod prihaja, da ima ta stranka večino, da v zboru nadvladuje in onemogočuje delovanje katoliški stranki.

4.

Stranki se torej razločujeta v temeljnih načelih, na katerih sloni vse ljudsko življenje: versko, politično, družabno in narodno. Ker razlika sega do zadnjih temeljev, zato je borba med strankama burna in silna; sprava skoraj ni mogoča; da, liberalna stranka je katoliški napovedala boj do skrajnosti. In zares,

kako bi se krščanstvo moglo zediniti s protikrščanstvom? Do vrhunca pa je borba prikipela v deželnem zboru, kjer je katoliška stranka začela obstrukcijo.

Spoznala je namreč, da se krivično tlači ljudstvo in njegova stranka; saj v zbornici nima večine ljudska stranka, če tudi resnično večino zastopa, ampak liberalna stranka, zvezana z Nemci. Da se krivica popravi, je začela zahtevati preosnovo volilnega reda in razširjenje volilne pravice na sloje, ki je do sedaj še nimajo in daljnega zborovanja noče pripustiti tako dolgo, dokler se ta predlog ne začne resno razpravljati. In ker liberalna stranka te razprave neče, vedoč, da ji je potem odklenkalo, katoliška stranka obstruira in deželnozborske razprave so nemogoče.

Zato je pa borba izvenzborska še bolj viharina. Liberalna stranka pobija ljudsko v svojih listih in si prizadeva vsaj vse učitelje in občinske zastope pridobiti za izjavo proti prizadevanju in proti obstrukciji katoliške stranke; hoče učitelje in občinske zastopnike pridobiti za se, da bi ob času volitev tudi ljudstvo pritegnila na svojo stran.

Katoliška stranka ne molči. V svojih listih in na pogostih ljudskih shodih razlaga svoje tirjatve in jih brani. Pridobiti skuša zase ljudstvo, čigar pravico posluževati se volilne pravice naglašuje in navdušuje vse, naj bodo značajni in stanovitni. Da, še dalje poseza in trdi, da se mora zahtevati splošna in enaka volilna pravica, saj tudi državne postave razglašajo, da so vsi državljani pred postavo enaki.

5.

V tej borbi, ki je obenem borba za versko življenje in družabno organizacijo ljudstva, se morda včasih temu ali onemu zdi, da kak govornik katoliške stranke kdaj prekorači prave meje in v naglici kaj reče, kar se ne more popolnoma odobravati. Dogodi se včasih, da kak govornik zelo povdarja ljudsko voljo; komu se zdi preveč, kakor da bi po mnenju govornikovem odločevala le ljudska volja, (česar seveda nihče v katoliški stranki ne trdi, ker je to načelo skrajnega liberalizma); dogodi se, da se pri utemeljevanju obsežnejše volilne pravice slišijo kake besede, ki so za privilegirane stanove, n. pr. za

veleposestnike, nekako razžaljive, dogodi se, da tudi zoper Nemce, ki so krivi, da ima liberalna stranka večino in moč, kaka preostra beseda padé in moč, kakor da bi se z Nemci sploh smelo sodelovati; dogodi se tudi da se v žaljivi obliki napadajo posamni uradniki.

Pri vsem tem se torej večina dogaja, da se v naglici sliši kake manj pravilna, razžaljiva beseda; govorniki so ljudje in komu v naglici ne uide kaka beseda, ki bi bila boljše ne bilo? — toda načela krščanska načela o človeškem društvu, o gospodstvu Božjem, o narodnosti se nikoli ne taje, ampak kot edini resnična priznavajo!

6.

Iz tega je razvidno, kako težko je v tej od dne do dne bolj viharini borbi položaj duhovnov ljubljanske škofije.

Duhovniki, ki se pred vsem trudijo, da bi se ljudstvo popravilo, zbirajo mladino v Marijine družbe odrasle v tretji red sv. Frančiška vse pa v društvo sv. Družine. Po vseh družbah upajo pridobiti vse za pogosto prejemanje sv. zakramentov za trezno in čisto življenje, za obnovo slabih priložnosti, v katerih kvari krščansko življenje.

Toda to delovanje duhovnikov še ni zadostno, ampak sledeč napovedi papeža Leona XIII. gredo iz zahvalnosti med ljudstvo, da mu v obupni borbi pomagajo. Ko duhovniki ne delovali med ljudstvom, ali če nemarni bili, bi liberalna stranka ljudstvo zase pridobila ter je odgala od cerkve, od krščanskega zodenja, ali bi ga saj potisnila v versko vnemarnost. Mož svetne stanu, namreč izobraženih, ki bi katoliško mislili in ki bi hoteli braniti krščansko ljudstvo, njegovo vero in njegove pravice, imamo še pre malo. Zato so duhovniki dolžni politično in družbeno gibanje z vsemi silami podpirati, pospeševati, da pogostost naravnost voditi.

Duhovniki urejajo katoliške liste politične, znanstvene, vzgojne, leposlovne; duhovniki snujejo razna društva za kmetovavca, za delavca, mladino in so jim kot voditelji na čelu; duhovniki ustanavljajo branilnice in jih upravljajo, duhovniki sklicujejo ljudske shode,

terih so predsedniki in govorniki; duhovniki se trudijo, da širijo med ljudstvo katoliške časnike, liberalne odstranjujejo.

Zavoljo tacega delovanja ljudstvo duhovnike ljubi, liberalna stranka jih nad vse črta. Ta stranka napada svojih listih posamezne duhovnike, duhovski stan in katoliško cerkev, kateri služijo; napada jih, opravlja obrekuje ter jim skuša vso veljavo podbiti. In žalibog, mi opažamo, kako začena sovražiti duhovnike in uničevati cerkev vsakdo, kdor liste stranke čita in na njihove shode nahaja.

Tako je v naši škofiji družabno delovanje s politično-cerkvenim presno združeno in od izida opisanega poja je odvisno, kakšen bo ves družabni, politični in verski red, ali bo krščansk ali protikrščansk in le tako je more razlagati in razumevati, zakaj je borba tako viharna in silna.

7.

V teh okolnostih jaz kot škof edim svojemu predniku, preuzor-emu gospodu Jakobu kardinalu Missia.

Prva moja skrb je, da bi bili duhovniki vzglednega ali vsaj do-rega življenja. Zato pospešujem družbo duhovnov od presv. Srca Jezusovega, proučevanje družabnega prasha in sploh pravo duhovsko vljenje. Z izgledom in besedo najam duhovnike k stanovitnemu in naškemu dušnemu pastirovanju. Prednike raznih listov osrčujem in ove sotrudnike izpodbujam. Družabno organizacijo z vsemi močmi odpiram, može, ki se zanjo trudijo, valim in na junaško požrtvovalnost nemam; liste liberalne stranke pre-povedujem; ob času volitev sem za-povedal javne molitve, in v posebnem pastirskem listu sem ljudstvo podučil dolžnosti, da volijo, in sicer da volijo može katoliške stranke.

Da bi pa od duhovnikov odvrnil nevarnosti, ki jim iz tega delovanja duhovno pastirstvo in zares po-ožno življenje prete, sem jih na to pozoril, dal sem jim o teh nevar-ostih konferenčna vprašanja in na škofjski sinodi sem njihovo nalogo političnem in socialnem življenju e bolj natanko določil. Kar pa za-eva poprej omenjeno obstrukcijo, e sicer očitno nisem odobril, pač e molče pripustil, da duhovniki so-

delujejo. Tudi na razne pogreške sem voditelje opozoril ustmeno in pismeno.

Ko bi drugače postopal, pogum bi izgubili naši katoliški lajiki, ki se sedaj tako srčno vojskujejo, prine-hali in prenehali bi, nasprotniki pa bi prav lahko prišli do usodepolne zmage: ker kdo more pojmiti, ko-liko hudega za versko, družabno in narodno življenje bi se tedaj na ljud-stvo navalilo! Sedaj pa v tej borbi katoliška stranka močno napreduje in utemeljeno je upanje na končno zmago.

8.

Opisal sem zvesto naše versko, politično in družabno življenje: sedaj pa upam, da bode najviša cerkvena oblast postopek moj in delovanje mojih duhovnikov večinoma odobrila, deloma pa zavoljo naših razmer vsaj molče pripustila.

V Ljubljani, 20. januarja 1904.

† *Anton Bonaventura,*
škof.

Tako sem opisal naše težnje in borbe; vidi se, da je delovanje ljud-ske, katoliške, krščansko-socialne stranke v prvi vrsti zares dobrodelno, da se pa zavoljo teženj, namer in silovitih navalov narodno-napredne, protikatoliške, protisocialne stranke ne more izogniti političnim borbam, ako hoče sploh obstati in ne po-giniti.

II. V Rimu.

V Rim sem dospel v četrtek 21. ja-nuarja pozno zvečer. V petek dopo-ludne sem se prijavil za sprejem pri sv. Očetu in tudi zvedel, da me zvečer sprejme novi državni tajnik Njegov kardinal Merry de Val. Želel sem mu izročiti svoje pismeno poročilo, naj bi sv. Očeta izvestil in bi potem pri sprejemu mogel jaz dobiti točen od-govor. Že popoldne dobim list, v ka-terem se mi javi, da me bodo sv. Oče koj družega dne sprejeli. Zvečer grem s poročilom h kardinalu ter mu vse obrazložim. Ko sem to storil, mi odgovori, da bo sv. Očetu vse po-vedal in naj jaz z Njimi o tem go-vorim, kakor o stvari, katera jim je že znana.

Opomnil sem kardinalu, kaj naši nasprotniki trdijo o veljavi zapovedi sv. Očeta za delovanje krščanske de-mokracije in ga prosil naj mi pove, kaj je res? Odgovori mi in kaj od-ločno, da dotična zapoved velja edino

za Italijo. Ker namreč listov papeža Leona XIII. ne more vsakdo lahko čitati in razumevati, hoteli so papež Pij X. dati kratek posnetek iz teh listov, da bi imeli glavna načela za družabno delovanje vsi pred očmi; pri vsaki točki je povedano, iz ka-tere okrožnice je vzeta; pri točki, o delovanju krščanske demokracije se pa pred vsem navaja „pouk kongregacije izdan v imenu papeža Leona XIII. Italijanom“, v katerem se jim zabranjuje vdeleževati se po-litičnih volitev in sicer iz viših, ne-izmerno važnih cerkvenih razlogov; zato pa tudi posnetek iz tega pouka velja samo za Italijane, drugod pa naj se le vsi državljani poslužujejo svojih političnih pravic. — Kardinal je posebno ljubezniv, visoko izobražen, odgovarja kratko in jasno, govori popolnoma gladko angleški, španski, laški, francozki in latinski jezik; menda zna tudi nemški.

Družega dne v soboto 23. janu-erja grem veselo k sv. Očetu. V svoji osebi združujejo ljubeznivost in mi-lino z veliko odločnostjo, kjer je potrebno. Gladko in dovršeno go-vore laški in latinski, popolno dobro razumejo francoski in precej tudi nemški; jako dober govornik so, govore bolj poljudno, toda krasno, podučno, lahko in spretno; rimsko ljudstvo jih ljubi in komaj čaka ne-delje, ko se rimske župnije vrsté, da jih sv. Oče na kakem večem dvo-rišču sprejemajo in jih kakor dober pastir hranijo z besedami večnega življenja.

Mogel sem se s sv. Očetom skoraj pol ure razgovarjati. Odobrili so moje delovanje in naših duhov-nikov, prav se jim je zdelo, ako se zahteva razširjenje volilne pravice in tudi mojemu postopku glede ob-strukcije so pritrdili. Le to so rekli, da naj delamo sicer odločno, toda varujemo naj se sovražnosti, vsem pa izkazujemo dobrohotnost in lju-bezen.

Vprašal sem jih tudi o veljavi Njihove zapovedi o izključno dobro-delnem delovanju krščanske demo-kracije. Ljubeznivo se smehljajoč so mi zatrdili, da velja edino za Italijane, drugod pa naj se le vporablja vse državljanske pravice za obrambo proti neprijateljskim navalom sovražnikov krščanstva. Povedali so, kako tudi francoskim škofom na srce polagajo, naj bi katoliški Francozi opustili medsebojne razlike o nekaterih dr-

žavnih stvarih, in naj gredo vsi, duhovniki in neduhovniki, v politično borbo, posebno pri volitvah, da pošljejo v zbornico poštene, krščanske može; potem ne bo tacihi krivičnih postav, kakoršne kujejo sedaj.

Dali so mi še sv. blagoslov, in vesel, potolažen, osrčen sem šel od Njih proč po družih svojih opravilih. Koj sem pa sklenil, da razsodbo sv. Očeta oznanim duhovnom in vsemu ljudstvu, prijateljem in neprijateljem, naj bo vsem v pouk, naj mi nikdo več ljudstva ne bega in samega sebe ne vara. Vse prosim, da vsacega dne molimo prav presrčno za sv. Očeta, naj Jih Bog ohrani, poživlja in osreči na zemlji in naj Jih ne da v roke Njihovih sovražnikov!

V Ljubljani, 6. februarja 1904.

† **Anton Bonaventura,**
škof.

Politični razgled.

Avstrijske delegacije.

Delegatje so zadnje dni obdelavali bosanske razmere, mornarico in skupno finančo. Poročevavec za bosansko upravo je bil dr. Šusteršič. Drugače kot kak drugi se je ta potegnil za Bosno in Hercegovino. Najprej je zahteval računske sklepe, katere so druga leta radi prikrivali. Zastran silnega sekanja lesa je opomnil vlado, da bo dežela na tak način ubožala, zraven si bodo pa židje, ki prekupavajo les, napolnili nenasitne žepe; poleg tega pa pripravlja bosanska lesna trgovina naš domač les ob vso veljavo. Nadalje je poudaril, da bi morala vlada za ta denar, ki ga izmeče za Bosno in Hercegovino pokazati drugačne uspehe, kakor so. Res veže deželo že nekaj železnic, tudi kmetijstvo se je povzdignilo, ravno tako omika ljudstva, ali vse to je še tako na slabem, da ministru ni treba hvaliti svojega dela. Grajal je posebno naseljevanje Nemcev in Madjarov, katero podpira vlada; zahteval je slovansko upravo in zavračal znanje nemščine. Posebno se je zavzel delegat Biankini in podpiral dr. Šusteršiča pri njegovih poročilih. Račun zastran uprave so delegatje ministru potrdili. Pri mornarici (marini) so delegatje zahtevali, da mora vlada take potrebščine, ki jih pridelujejo doma, pri domačinih naročati, ne pa dajati zaslužka tujcem. Mornarnični poveljnik je dejal, da bodo odslej bolj gledali na to. Hrvat Biankiniju je odgovoril, da se goji tudi hrvaški jezik pri mornarici in da občujejo častniki z moštvom v domačem jeziku. Pripovedoval je tudi več stvari,

katere zadevajo mornarico. Račune so delegatje potrdili, kakor so jih ministri predložili.

Položaj v Avstro-Ogrski.

Čehi so napeli vse sile, da bodo delali težave državnemu zboru. Na obeh plateh so se pričeli težki dnovi. Na Ogrskem niso prišli nikamor naprej; v državnem zboru je zmeda taka, kot je bila. Potrebni stvari niso še nič rešili. Na obeh krajih čakajo srečnega moža, ki bi napravil konec žalostnim razmeram. Državni zbor na Dunaju bo poklican 23. t. m., ali kakor vse kaže, ne bo nič z njim, ker se Čehi in Nemci še po starem prepirajo. Nemci so se zopet združili zoper Slované in tako je država zopet v kleščah.

Nad Turka.

Turška vlada si neprestano izmišlja nove pritožbe zoper tuje države, zoper Makedonce in sploh zoper vse. Vsakdo je kriv vseh grozovitih počenjanj, ki se gode po Makedoniji, samo Turek noče biti. Še vedno misli, da se bo z izgovori in pritožbami izvila Turška iz svojih krivic. Ali enkrat mora občutiti, kar že toliko časa išče. Na spemlad bodo udarile sosedne države čisto gotovo: pripravlja se Bolgarska; bolgarski narod kar gori bojnega navdušenja; zato mora dovoliti tudi knez v boj, drugače se narod spunta zoper njega. Tudi Srbija brusi orožje in pripravlja dinamit, ki mora že enkrat posvetiti krivičnemu Turku. Med zadnjimi tudi Italija noče biti in se je izrekla, da bo poslala v ogenj 2000 karabinarjev. Da tudi Avstrija pripravlja svojo vojsko za Makedonijo, smo že pred povedali. Največ pa bodo seveda storili Balkanci sami. Vstajniki se z vso silo pripravljajo na boj; drugi pa iščejo po Evropi miloščine in pomoči. Tako je neki junak Sarafov obhodil po zimi vso Evropo in trkal na usmiljena srca, kjer je bil nabral precej pripomočkov. Tako mislijo Makedonci precej, ko se Sarafov povrne na dom, začeti vstajo, ker je zemlja sedaj pokrita z velikim snegom, in zavoljo tega vstajniki ne morejo še bivati pod milim nebom, se vstaja ne bo začela prej, preden ne izkopni sneg, to je pred veliko nočjo. Zraven tega se pa tudi begunci ne morejo povrniti pred praznikom v svoje kraje.

Revščina po Makedoniji.

Turki so vsa tista mesta, odkoder so ubogi Makedonci morali zbežati, zasedli in jih drže sedaj v svojih pesteh. Tako so pobrali tudi vse vrednosti, kolikor so jih našli. Iz nesrečne zemlje poroča neki revež tako-le: Ne vem, kako je po drugih krajih, ali pri nas se turško nasilstvo več ne more prenašati. Turki so kakor pobesneli. Neprestano

nam žugajo, da bodo poklali vse krščanske pse; in nečejo dopustiti, da bi nam vlada kaj olajšala. Največ sile delajo ženskam. Vse, kar smo imeli, so nam vzeli. Zraven golega življenja že nimamo nobene druge stvarce, pa tudi življenja nismo varni, saj se Turek, kadar se mu zljubi, napije naše krvi. Ljudstvo je silo razdraženo, zato je pripravljeno do zadnje kapljice krvi — tu velja za življenje ali smrt. Dasi prihajajo od vseh strani mili darovi, je revščina v eno neznosna, posebno ker je pritisnila zopet huda zima. Begunci stanujejo navadno v kakih starih šoli, koder je v eni šoli nabasanih po več rodovin. Napravljene so le za silo. Vsi in mesta so požgana in razdejana; starci, otroci in pohabljeni ljudje so poklani; žene in dekleta jokajo po turških ječah; možje in mladeniči pa, kolikor se jim je posrečilo utesiti, se zbirajo po planinah in se pripravljajo na odločiven boj.

Preganjanje kristjanov po Turškem.

V zadnjih treh mesecih preganja Turčija kristjane vedno huje. V zadnjem času so Armenci nekje prestopili turško mejo in napravili nekaj škode. Ko so na to prihiteli turški vojaki, o Armencih že ni bilo ne puha ne sluha; ker so se pa ti divjaki nad nekom morali znesti, so jeli preganjati kristjane. V nekem kraju so prijeli celo četo armenskih kristjanov in jih obdolžili nezvestobe. Tam so jih tirali pred sodišča, in dasi jim niso mogli prav ničesar dokazati, so dva moža obsodili na smrt, druge pa vtekli v dosmrtno ječo. Sodna obravnava je bila očitna, udeležila sta se je tudi dva tuja konzula. Da bi zatoženci vsaj nekaj priznali, so jih trpinčili na vse mogoče načine; najprej so jih pretepli, potem so jim pa s kleščami trgali meso in kite raz noge in roke.

Zamorski vstanek proti Nemcem.

V zahodnji Afriki so se uprli Nemcem najprej Hotentotje. Ko so drugi zamorski rodovi videli, da so le-ti nekaj opravili, so se pridružili vstajnikom še štirje drugi zamorski rodovi. Najprej so se lotili nemških mest in jih oblegli. Ali večina obleganih se držali toliko časa, da so prišli vojaki in zamorce razkropili. Toda od vseh mest jih še niso mogli prepoditi. Dosedaj so divjaki pomorili okoli 150 ljudi. Ker ni zadosti vojakov pri rokah, bo trajalo še nekaj tednov, preden pride iz Evrope zadosti vojakov in stori mir po naselbinah.

Rus in Anglež sta se sprla zaradi Tibeta.

Zadnje čase se je pokazal razpor med Rusijo in Angleško zaradi Tibeta. Tibet je

lika pokrajina, ležeča med Kitajsko, Indijo in Perzijo. Rusija, ki ji leži na meji, gleda na to deželo že dalje časa, prav tako pa tudi Angleška, ki ima že sedaj veliko moč in besedo v deželi. Sedaj, ko je čutila, da mora Rusija svoje vojake poslati nad Japonca, je poslala Angleška večjo četo vojakov v Tibet. Zoper to se je vzdignila Ruska in Angleški zažugala, da ji bo takoj stopila na prste, ako kaj misli podvreči Tibet. Tibetani so bolj na rusovski, kakor pa na angleški plati, in zato radi sprejemajo rusovske vojake in rusovsko orožje, ki ga jim pošiljajo. Ker sta obe državi precej korajžni, sta si že več let v laseh, je pričakovati, da se razpor poostri in morebiti konča z vojno.

Vojška se je vnela.

Kakor strela z jasnega neba je prišla iz vzhodne Azije vednost, da je Japonec presegel s smelo roko vsa pogajanja, ki so se vršila z Rusom, in dal s tem Rusu na znanje, da je vojska med njima. Zadnji čas je se potihnulo in mislili so že, da se bo po mirnem potu poravnalo navzkrižje, ali prišlo je nepričakovano drugače. Japonec je postal iz ruskega dvora svojega zastopnika, in ne da bi bil vojsko napovedal, udaril s svojimi ladjami o polnoči na dan 9. februarja pri Port Arturju na Ruso. Rusu je bilo to čisto nepričakovano, dasi je čakal vedno pripravljen, kdaj da bi udaril. Zato mu je Japonec prizadel precejšnje poškodbe. Poškodoval je precej tri ladje, ena izmed njih se je takoj potopila. Kmalu na to pa so pristopile ladje križarice, iz katerih je bil Japonec mesto Port Artur bombardirati. Rusi so odgovorili z enakim glasom; tako je pokalo na obeh straneh nad eno uro. Med tem pa so se izmuzali Rusi iz trdnjave in šli na ladje, na kar je Japonec ogenj ustavil in odplul proti jugu, kjer ga je čakalo skupno brodovje v taki dalji, da ga Rusi niso mogli ugledati. Na to je trčilo rusko in japonsko brodovje. Japonci so poškodovali Rusom več vojnih ladij, na eni ladji so vjeli 570 ruskih vojakov, na neki drugi pa 179. Kmalu na to so zadele ladje obeh držav pri otoku Koreji skupaj in zopet tukaj so potolkli ruske ladje; ena sama se je potopila, ena je pa zgoznela. Vse moštvo, kolikor ga je bilo, so Japonci vjeli. Kmalu nato pa je prišlo poročilo, da je bilo tudi več japonskih ladij v tem boju poškodovanih in da se je moralo japonsko brodovje naposled umakniti z velikimi izgubami. Vendar so Japonci dosegli vspeh, da so med to pomorsko bitko postavili precej svoje armade po raznih krajih v Korejo na suho. Sedaj je neki že nad 60.000 vojakov japonske vojske na korejski zemlji. Prihajajo se reki Jalu, kjer se bosta najbrž popadli japonska in ruska vojna. Iz Petro-

grada vsak dan odhaja več vlakov, ki vozijo vojake na mandžursko mejo. Pa tudi rusko brodovje skuša popraviti prvo škodo, ki so jo zadali Japonci. V Vladivostoku so se ruske ladje že oprostile ledu. Jadrale pa so naravnost proti Japonski ter so na otoku Jesu bombardirale mesto Hakodate (78.000 prebivalcev). Menda je velik del mesta razrušen. Nato so odjadrale bojne ladje dalje proti Port Arturju, kjer se hočejo združiti z ostalim ruskim brodovjem. Končna morska bitka se bo torej šele vršila; vendar menimo, da se bo vsa vojska odločila na suhem: v Koreji ali pa v Mandžuriji. Poroča se tudi, da je nekaj drugih ruskih ladij bilo deloma poškodovanih, deloma so se potopile. Nasprotno pa so Rusi dva japonska polka, ki sta poskušala proti Port Arturju stopiti na suho, popolnoma uničili. Toliko poročamo o tej vojski za danes. Prilagamo tudi zemljevid, na katerem je razvidno ono ozemlje in morje, kjer se vrši sedanja vojska.

Vojne moči na japonski in ruski strani.

Japonec ima vso vojsko blizu doma. Zato hitro pošlje, kjer se pokaže potreba. Njegova moč pa je taka-le: Infanterija (pešci) znaša 52 polkov, 156 bataljonov, to je 147.160 mož. Kavalarija (konjeniki) ima 17 polkov, 51 eskadronov, to je 9700 mož. Artilerija (topničarji) ima 13.700 mož. Trdnjavska artilerija ima pa 11.330 mož. Skupaj je torej vseh mož na suhem: 200.290 mož, 61.390 konj in 684 topov. V rezervi pa čaka še 34.000 mož, v deželni brambci pa 121.000 mož. Celotna japonska armada ima torej na suhem okoli 400.000 mož. Na morju pa vsega skupaj 127 bojnih ladij, 1188 topov in 16.046 mož posadke. Drugače pa je z Rusom. Vojake ima raztresene po vseh kotih, in tako potrebuje več dni, preden jih more postaviti pred Korejo. Pred Korejo, torej na bojišču, pa ima Rus vsega skupaj 185.000 mož, 133.000 pušk, 20.800 sabelj in 250 topov. Vsega vojaštva skupaj pa ima Rus trikrat toliko. Na morju ima ladje na treh krajih, v Bosporu, pred Turškim, doma pred Peterburgom, druge pa tukaj v Port Arturju pred Korejo. Tukaj ima 22 torpedovk najboljše vrste, 8 torpedovk srednje vrste in 82 manjših in večjih ladij.

Kako je prišlo do te vojske?

Lansko leto je sprožil Japonec misel, naj Rus in Japonec pregledata svoje pogodbe zavoljo Koreje in postavita trdne in pravične mejnike. Rus je bil s tem zadovoljen in povedal svoje mnenje. Japonski vročkrvneži pa so ščuvali vlado, naj stopi Rusu na prste, da ne bo preveč zahteval. Japonska vlada se je res jela pripravljati na boj, za-

to se ni spustila v nobena resna pogajanja ter vodila Rusijo za nos in zahtevala od nje, naj prepusti Mandžurijo, katera jo ni čisto nič brigala. Ko Rusija ni hotela glede te dežele nič slišati, je Japonska pustila dogovor in udarila z mečem po Rusu. Tako je prekršila medljudsko pravo, ter brez napovedi pričela vojno. Sedaj naj sama gleda kvišku.

Kdo bo zmagal v ti vojski?

Da bi na mokrem Rus lahko podlegel, ni nič čudnega, ker ne more na bojišče spraviti vseh ladij in nima tudi teh najboljših, med tem ko so japonske ladje nove in jih je tudi več po številu. Zraven tega pa se govori, da bo pomagal na morju tudi Anglež in Ameriške Združene države. Ko bi se to res zgodilo, je Rus na morju pri kraju. Ali drugače je na suhem. Tukaj ima Rus trikrat večjo vojsko in dobro železnico, da hitro spravi vojake v vzhodno Azijo. Tako bo Rus posedel Korejo, če se prav sedaj Japonec repenči na nji.

LISTEK.

Čudovita so božja pota.

V fari sv. Martina so obhajali sv. misijon. Ker ga že ni bilo kakih osem let, so se ga župljani obilno udeleževali. Le eden — pod imenom Kosmatar je bil daleč na okoli znan — se je ravnotako skrbno in pridno ugibal cerkve, kakor so hiteli drugi vanjo. Zakaj so ga imenovali Kosmatarja, ne vem; morda za to ker se že dolgo ni obril, morda pa tudi zato, ker je imel precej „kosmato“ vest. Saj pa je res, odkar mu je umrla žena, živel nekako divje življenje. Sicer je popival nekoliko že preje in tudi najboljši delavec ni bil nikoli, a od ženinine smrti se je zapletal vedno bolj v mrežo hudobij. Včasih je moral slišati od sosedov kako svarilno besedo, da to vendar ne gre, a takrat je vedno zavrelo v njem in jezo je poplaknil v gostilni. Da, pri Dolinkarju je bil „gospod“, dokler je imel kaj pod palcem! A če dandanes poseda kmet po gostilnah, doma mu pa drugi gospodarijo, potem mora iti in tudi le prehitro gre gospodarstvo rakovo pot. Pri Kosmatarju je zapel boben in od posestva, ki je bilo največje v vasi, mu je ostala samo bajta, v kateri so bili preje gosti. Kosmatar je pa preklinjal ljudi, da so oderuhi, preklinjal lastnega otroka — Franco, češ da ni vredna da živi. Niti sedaj še ni imel dovolj; ni ga še srečala pamet! Pil je dalje, sedaj seveda ne vina, ampak tisto nesrečno žganje! Ker se mu ni ljubilo delati

in Franci kmalu ni imel nič več kaj vzeti, je postal — mešetar. Hodil je od semnja do semnja, kričal, hvalil, se pridušal, da je dobil za žganje. Franca je prosila očeta, molila zanj, a dosedaj zastonj! Koliko strahu je prestala, ako se je spomnila, kaj če bi oče kam padli ali neprevideni umrli? Sedaj v misijonu je molila še bolj goreče, a zastonj! —

Bilo je četrtek zvečer. Kosmatar je sedel pri Gorniku, ki je imel na drugem koncu vasi gostilno, pri vratih za mizo in bil zavezan v svoj frakelj. Bil je sam in gostilničar mu je dal le zato, da ne bi klet in razsajal. Gornik in žena sta šla v sosednjo sobo, a vrata sta pustila odprta. Zažvenketale so kronice. Kosmatar je napol ušesa.

„Dobro pazi na denar! 400 K ni kar tako! Lahko vzameš moj revolver s seboj, da prepodiš vsakemu korajžo, če bi je le kdo kaj preveč imel. Ob sedmih je sedaj še skoraj tema. Sicer pa bi bilo pametnejše, da grem sam v mesto. Kaj ko bi le —“

„Beži no, beži!“ ga je pretrgala žena. „Kdo bo sedaj ob misijonu na to mislil? In vrhtega je jutri ob devetih stanovska pridiga za može in od te ne smeš izostati.“

Gornik je še nekaj ugovarjal, nazadnje sta se pobotala z ženo, da bo ostalo tako, kakor sta se že opoludne dogovorila.

Kosmatar je ves čas poslušal z napetimi ušesi. Parkrat se je popraskal za ušesi in si pomel roke, nazadnje pa je zamrmral: „Kakor nalašč! Ravno suh sem. Ha! kaj me briga, če sem ropar, saj so drugi tudi, če ravno cestni ne!“ Položil je groš na mizo in odšel k Dolinkarju, kjer se je čutil bolj domačega.

„Ob šestih grem k maši in se nastavim, da me bodo gotovo videli. Potem pa se že kako izmuznem iz cerkve, da me nihče ne bo opazil. Gornica bo šla z doma, ko odidejo drugi v cerkev. V pol ure sem gotov in se vrnem v cerkev, in potem me gotovo ne iztakne živ krst.“ Tako je računal in zdelal načrt Kosmatar in samega veselja si je mel roke, kakor bi že imel one lepe kronice v žepu.

„Na ta račun si pa prav gotovo lahko privoščiš po dolgem času pol litra dolenjca“ in Kosmatar jo je zavil k Dolinkarju.

Pri Gorniku so se spravljali spat, ko vstopi dekle kakšnih 18 let.

„Dober večer,“ je boječe pozdravila Gornico. „Nikar ne zamerite, da sem tako pozna. Nekaj bi vas rada prosila, a skoraj ne upam.“

„No, no, Franca, saj me poznaš, da nisem tako huda! Kar povej, kar imaš na srcu!“

„Gornica,“ je pričela Kosmatarjeva hči — ona je bila — nekoliko plaho „morda veste, da v tem misijonu še nisem bila pri nobeni sv. maši ali pridigi. Sicer molim toliko več doma, a rada bi šla k spovedi in

k sv. obhajilu. Že v ponedeljek sem mislila opraviti spoved, šla sem v skrinjo po obleko — a skrinja je bila prazna. Oče so mi pradalili zadnjo praznično obleko, za par frakeljev žganja. V ti zašiti in ponošeni se pokazati v cerkvi pa me je skoraj sram. Ali bi mi ne —“

„Kaj-ne praznično obleko bi rada?“ ji je segla Gornica v besedo. „Le bodi brez skrbi, saj si bila z nami vedno dobra, kadar smo te klicali; vselej si nam prišla pomagat. Le pridi jutri zjutraj pred šestem k nam. Se boš pa kar pri nas napravila; potem pa tudi lahko pri nas ostaneš ves dan, saj boš imela dovolj dela, ker moram jaz v mesto.“

Franca se je zahvalila in odhitela je domov. Bala se je, da ne bi prišli oče preje domov kakor ona. Kosmatar je prišel, bolje rečeno se je primajal, šele čez eno uro.

„Oče, jutri moram k Gorniku malo pomagat“ je ogovorila Franca boječe očeta.

„Makari če greš prav za Gornika. Samo glej, da prineseš kaj denarja!“

Drugo jutro sta bila oče in hči na vse zgodaj na nogah. Franca se je odpravila k Gorniku, Kosmatar pa je še enkrat premislil svoj zlobni načrt od vseh strani. „Kaj sem tako nekako čudno vznemirjen? Saj sem še močan! Ene babe se mi pa vendar še ni treba bati!“ Odpravil se je proti cerkvi. Klobuk potegnen na oči in zamišljen v svoj hudobni načrt je stopal mirno; ni se oziral ne na levo ne na desno. „Kaj?“ Kosmatar je privzdignil z desno roko klobuk.

„Saj res, Gornica je pa vedno med prvimi, kadar gre v cerkev,“ je pritegnila Debevka svoji sosedi.

Ta pogovor je vzdramil Kosmatarja, pogledal je naprej, komaj dobrih 50 korakov pred njim je stopala Gornica. Prav Gornica je, saj jo dobro pozna in oči ga še tudi niso varale, saj so ostre kakor jastrebove. „Ali ne bo šla v mesto? Ali se je zbala? Ali je morda pričela kaj sumiti? Kako? Saj ne ve za načrt živ krst.“ Vse te misli so šinile Kosmatarju v glavo, a pravega odgovora ni vedel na nobeno. Prišel je do cerkve in ker so vstopili tudi drugi, vstopil je tudi on, akoravno sedaj brez namena.

Cerkve je bila že skoraj polna. Ob spovednicah pa so se drenjali oni, ki so iskali zdravila za svoje bolne duše. Takoj pri vstopu je opazil Kosmatar Gornico, ki je stala ob spovednici na desni strani. Ura je odbila šest, zvonček je zapel — na prižnico je stopil star, čestitljiv menih v rjavi obleki, krog pasu vrstico in na njej križ. In kar je govoril menih, to niso bile človeške besede, ampak besede zapisane v sv. pismu v svarilo onim, ki se ne brigajo ne za božje ne za cerkvene postave.

Kosmatar se začetkom ni zmenil za njihove besede; vedno mu je še rojilo v glavi kako je prišla Gornica v cerkev, zakaj ni šla v mesto. Sprva je mislil, morda kmalu odide iz cerkve. A ona je stala še vedno ob spovednici in čakala, kdaj pride na vrsto. Polagoma je tudi on vjel kako pridi na vrsto. Digarjevo besedo, nehoti se je zamislil —

Kako je bil srečen, ko je bil še pol mladenič. Prišla je sreča zakona, a Bog je skušal, vzel mu je dobro delavno ženo, on pa ni prestal poskušnje. Zgabil je grehe, padal vedno globokeje, postal strasen pijanec in nazadnje — mešetar. Pred desetimi leti je bil v mestu pri izpovedi, a dobil odveze. Odtakrat se je vedno bolj ogibljal cerkve, porabil cerkvene in božje zapovedi. Živel je življenje bolj podobno živali kakor človeku, saj mu je bilo življenje — žganje. In ko se je vračal pozno v noč domov, tedaj je razgrajal in preklinjal hčer, ako ni dala denarja za žganje. Pognal je vse v grlu; v ponedeljek pa je pobral še hčerino obleko in jo prodal, da je imel za žganje. Svarila in prosila ga je hčer, svarili so drugi, a zastonj! Odgovor so bile vedno kletvine in zmerjanje. Franca pa je delala trpela, pa molila —

Ljudje so odšli iz cerkve, ostal je skoraj sam le — Kosmatar. Počakal je stanovsko pridigo za može. Bil se je v njem odločil boj — a zmagala je milost božja. S trdnim sklepom, da si zvečer v zakramentu sv. p. kore očisti vest, je odšel blizu poldneva v cerkev h Gorniku. Tam je dobil Franco, ki jo prosil, naj mu prinese kaj gorkega. Vse se je v veži za mizo. Medtem je prišel Gornik in rekel Kosmatarju, naj gre v hišo, ker v veži mraz.

„Pa si prišel hitro iz mesta“, je dejal Kosmatar oštirju, ko sta sedela v gorki sobi.

„Jaz? Saj še tam nisem bil. Saj vendar je bila stanovska pridiga za može in sem bil v cerkvi. Ali me nisi videl? Jaz sem tebe videl, ko si tako zamišljen stal pri kropilnem kamnu. V mesto bi bil moral a šla je žena že med šesto mašo. Mora biti že vsak čas tukaj. Vidiš jo, že gre“, je pokazal Gornik s prstom skozi okno.

„Kaj?“ je prašal Kosmatar in začel skočiti po koncu. „Saj sem jo sam videl zjutraj, ko je šla v cerkev, na lastne oči ne samo enkrat. Slep pa tudi še nisem.“

„No, pa jo prašaj!“

„Sem že vse dobro opravila“ je dejala Gornica vstopivši. „Ali nisem hitra?“

„Ja že mora biti res,“ je mrmral Kosmatar „a to je tudi res, da sem jo videl danes zjutraj dvakrat ali trikrat v cerkvi.“

„Tebi se je pač samo zdelo,“ se je šalil Gornik, a Kosmatar danes ni bil šalo. Kmalu je odšel domov. Popoludne je bila zopet pridiga za može in od

v cerkev, a vrnil se je še-le pozno v noč s prenovljen in pomlajen, saj je imel mirno čisto vest

Doma pa je nestrpno čakala hči in se la, da ne pride oče morda zopet pijan, da pridiga ni dosti prišla. Ponudila mu je kaj večerje, ki jo je prinesla od Gornika, oče je odgovoril: „Nocoj se mi ne ljubi sti“, in potem je zvedela hči, da je prišel zopet na pravo pot in da bosta imela kaj lepše življenje.

„Sedaj pa moraš opraviti še ti izpoved. Osedaj, kakor se meni zdi, še nisi bila nič cerkvi.“

„Oče, jaz sem že bila pri izpovedi in ohajilu“ je dejala Franča in lica ji je oblila

lahna rdečica. Povedala je vse, kdaj in kako, kakor že vemo. Očetu so se odprle oči in solze hvaležnosti so se mu prikradle na lica. Njegov lastni otrok v obleki Gornice je bil oni angelj varih, ki ga je pripeljal na pravo pot.

Molčal je. Le tuptam se mu je zvil iz prs globok vzdih, a ne vzdih trpečega, ampak vzdih človeka, ki se je vzbudil iz smrtne spanja in se sedaj z grozo spominja preteklega življenja. O hudobnem naklepu ni pravil nikomur nič, in po pravici, kajti tisto je bilo zbrisano in pozabljeno v zakramentu sv. pokore. Leto je dejal: „Odsedaj naprej hočem živeti tako, kakor sem živel do smrti svoje dobre ranjce, da se nama

vrne oni lepi mir in osrečujoča zadovoljnost“.

Kaj vse človeka jezi?

1. Če loterist dvakrat na leto številke stavi, vtretjič, ko ne stavi več, pa vse tri številke pridejo.

2. Če lovec zajca strelja, pa svojega psa ustrelji.

3. Če imaš sanje, da ješ okusne mesene klobase, ko se pa zbudiš, vidiš, da si se v spanju v prst ugriznil.

Razgled po domovini.

V Lurd!

Klo ni že večkrat zdihoval, kako rad romal v Lurd! Želja je opravičena, saj nemadežna Devica in Mati Marija deli na m kraju prav posebne milosti.

Častivce prečiste Devico pa posebno vleče srce na to sveto mesto. Saj se ravno tukaj leta 1858. Oja prikazala kot nemadežno spočetje in se ravno tukaj najljubši časti kot „Kraljica brez madeža“ izvirga grcha spočeta.

Zato nameravamo v prvi polovici meseca septembra prirediti romanje v Lurd. Avstrijski Nemci padejo meseca junija, mi Slovenci pa smo si odbrali prve dni septembra, kar se takrat vs. kdo najlažje očigne svojim pravilom. Nameramo so odbrali p. t. nadškof škofski, knezoškof lavantinski in škofa tržaški škofski (Veglija); vsak v svoji škofiji bodo podpirali.

Romanje bode trajalo 12 do 14 dni. Stavili se bomo v M lanu, Ly nu, Maracillu, Ray le Monialu in Lurdu. — V Lurdu bomo bili tri dni. Za vožnje, za prenočišča vce in popoldne trikratno hrano na dan se plačalo za prvi razred okoli 420 K, za drugi okoli 342 K, za tretji okoli 255 K; prav točno sedaj še ne moremo določiti. — To se nas zbere 200, bomo imeli svoj vak; ako se nas oglasi 250, bodo cene še dodatno nižje. Te cene po priliki veljajo za Ljubljano-Lurd in nazaj. Kdor bi hotel iz Maribora, Celja, Lidanega mosta, Šentlana, N. brežine, Gorice, zanj se bodo cene imerno povišale ali znižale.

Kdor torej hoče meseca septembra v Lurd, naj se oglasi pri svojem duhovnem pastirju in naj poré, v katerem razredu se bo vozil; duhovniki naj pa romanje večkrat priporočé in imena zglašenih prijavijo p. kanoniku Dr. Ferdinandu Če-

kalu. To velja za ljubljansko škofijo; v drugih pa naj se verniki ravnaajo po domačih določbah. Prijave naj se pošljejo v Ljubljano do Velike noči.

V Ljubljani, 13. februarja 1904.

† Anton Bonaventura
škof.

Gorenjske novice.

Nesreča. Zadnji „Domoljub“ je poročal o nesreči, ki se je zgodila v Koprivniku v Bohinju. Podoben žalosten slučaj se je pripetil na Jelovici nad Kamno gorico. Gospodar Filip, posestnik na Njivici je šel s tremi brati na Jelovico spravljat hlode. Ker pa je ležal nad meter visok sneg na hlokih, so jih kar izpod snega vlekli, da je nastal „tunnel“ pod snegom. Dva brata sta naložila in odpeljala, gospodar pa je s tretjim bratom zlezal pod snežni obok in pehal hlode na prosto. Kar zahrešči težka plast snega nad njima, ter oba pritisne na hlode. K sreči je nad enim zijala velika razpoka, skozi katero je pomolil glavo in tako čakal rešitve. Prva dva brata pa se začudita, kje se druga dva toliko časa mudita in ju gresta nazaj iskat. Oni, ki je imel glavo prosto, je bil še živ, gospodar pod snegom pa že mrtev. Bog bodi milostljiv njegovi duši!

* Umrli je v rojstni hiši Prešernovi pri Ribiču na Vrbi posestnik te hiše in Prešernov sorodnik Jožef Vovk. — V Kranju je umrla sestra pokojnega knezoškofa Jerneja Vidmar, gdč. Rozalija Vidmar, stara 86 let. Pogreb je bil zelo slovesen. Naj počiva v miru!

* Zopet to nesrečno žganje! Mrtvega so našli na Savi Gregorja Žemva. Vzrok smrti je špirit.

* Okradeno je bilo znamenje sv. Družine pri Kranju. Tat je imel s puščico precej

truda, dobička pa prav malo. Odnesele je komaj par kronic.

* Zaprlji so brata Janeza, Jakoba in sestro Rezo Prešeren iz Vrbe; sumijo jih zaradi ponarejenega denarja.

* Rudnik v Begunščici bodo morali opustiti, ker menda zmanjkuje rude. Začeli bodo baje kopati zopet pod Bevsico.

* Kolodvor v Žirovnici hočejo to leto razširiti, da se bodo ustavljali tudi tovarni vlaki. Občina Breznica je že dobila o tem obvestilo.

* Tunel na Hrušico stavi veliko zaprek. Preteklo bo še dve leti, preden bo predor napravljen.

* Delavci pri tunelu se pritožujejo zavoljo slabe plače. Podjetništvo bo brez dvoma imelo kljub oviram masten dobiček, zato pač ni prav, če se delavcem prikrajšava plačilo pri tako težavnem in nevarnem delu.

* Zanimiv lov. Na Visokem nad Kranjem so hoteli zaklati prešiča, ki pa ni bil še prav nič pri volji dati življenje. Gospodar ga je že z vrvjo privezal za noge, pa prešič je vrv odtrgal in je zbežal na polje. Ljudje so ga lovili, a zastoj, ker se ga ni nihče upal prijeti. Šli so po lovca, ki ga je moral ustreliti. Seveda so ga potem lahko zaklali.

* Judovska ohcet je bila pred kratkim na Hrušici.

* Osem porok je bilo en dan na Jesenicah, dne 8. februarja.

* Cerkev na Koroški Beli je dobila po velikem prizadevanju domačega gospoda župnika nove, krasne klopi, ki so delo loškega mizarja g. Okorna.

* Marijina družba na Breznici je dobila nov kip Marije brez madeža spočete ki ga bo imela v društveni dvorani pri svojih shodih. Na Svečnico popoldne ga je blagoslovil preč. g. kanonik Kajdiž. V prelepen

govoru se je potem spominjal tudi letošnjega Marijinega jubileja. Po litanijah so dekleta ponovile obljubo zvestobe do Marije, nakar se je kip v lepi procesiji prenesel na določeno mesto. Kip 1-10 m visok je prav lepo izdelal g. Andrej Rovšek v Ljubljani. Zvečer so dekleta predstavljala igro „Dve materi“ splošno prav dobro, dasi so vloge precej težavne. Pod vodstvom organista gospoda L. Hafnerja so potem lepo zapele še nekaj narodnih pesmi iz V. venčka Ferjančičevega.

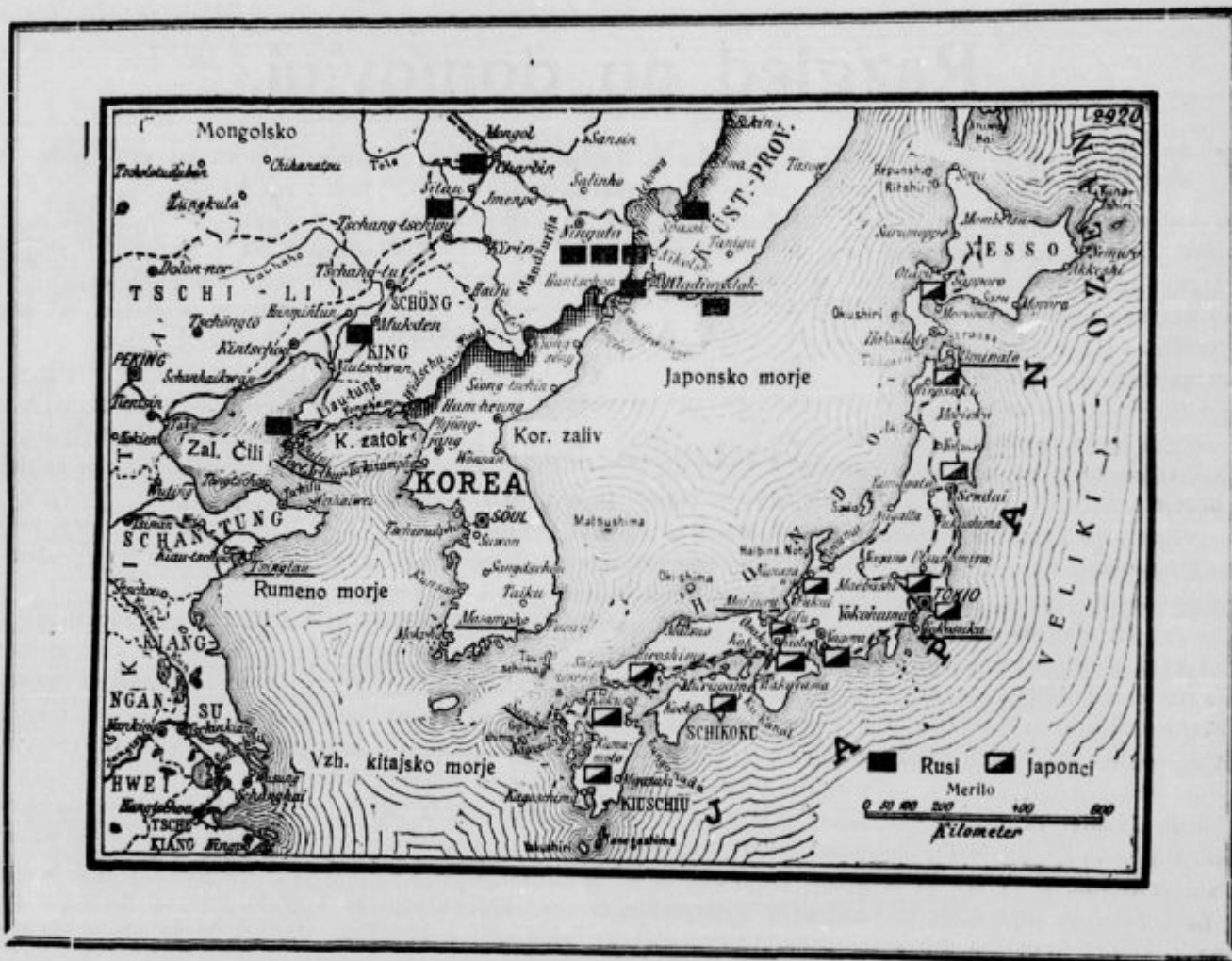
možje pravijo: čem manj orgljanja v cerkvi, tem več denarja v kasi. Če so pa tudi ostali farani s tem zadovoljni, je pa drugo vprašanje. To se utegne pokazati pri prihodnjih občinskih volitvah. Menda to slutijo liberalci že sedaj, ker upijejo in stresajo kot sušec z repom!

* Katol. delavsko društvo na Savi vrlo uspeva. V preteklem društvenem letu je imelo udov 105, rednih društvenih shodov je bilo 87, podučnih predavanj raznovrstne vsebine 31, veselic z igrami in zabavnih večerov pa

s takimi krajcarji nekaj kupovat in se je s tem izdal.

* Iz Olševka. Naš učitelj Ferjan ima navado odgovarjati na dopise, ki ga malo pokrtačijo, še le po sedmih tednih. Ker smo prepričani, da je to gotovo edino pravo postopanje, mu tudi mi še le čez sedem tednov odgovarjamo na njegove oslarije v „Gorenjcu“. Njegov dopis ima namen, da bi župana Barleta in predsednika kraj. šol. sveta Štempiharja še bolj nase priklenil, kakor jih že ima; zato jih opetovano v svojih dopisih

Bojišče v vzhodni Aziji.

* Brezovica pri Ljubljani. Pri nas že več časa molče cerkvene orglje. Zakaj? Brezoviški liberalci pravijo, da zato nadučitelj neče več orgljati, ker se mu ni organistovska plača zvišala. Res pa je, da je nadučitelj rekel: Sedaj ne sprejemam organistovske službe, če mi še toliko primaknete v denarju. Pravi vzrok pa je — čujte in strmite — silna varčnost brezovškega občinskega odbora. Res, zlati časi so napočili za Brezovico, ko jo vladajo tako skrbni občinski očetje. Kaj dè, če je ob praznikih, kakor n. pr. ob patronskega opravilu sv. Antona, razun melodije zimskega kašlja vse tiho po cerkvi. Naši občinski

je bilo 14. Izmed zabavnih večerov, ki jih je društvo v zadnjem času priredilo, je zlasti omeniti oni na Svečnico zvečer. Otroci so res lepo predavali Sardenkov venec „Češčena bodi kraljica“ in „Samostansko lilijo.“ Njihovo krasno petje je šlo vsakemu do srca. Bolj primerne bi društvo težko moglo dati za Marijin praznik.

* Tat se je vjel. V župni cerkvi v Gorjah pri stranskem oltarju je nekdo pri jaslicah sproti pobiral iz pušice vse denarje, ki so jih ljudje nanosili. Nastavili so mu preluknjane krajcarje in groše, da bi se tako vjel. In res, prišel je v neko prodajalnico

podpihuje, češ „Slovenec“ vaju je napadal, zato le še bolj liberalna postanita kakor sta že. Bog naj mu ju žegna. Mi bomo tuš brez njiju izhajali. Tudi „šuštarjevega“ in druge pobe mu prav iz srca privoščimo, na jih le po svoje vzgoji, bo vsaj pri nas nekoliko več inteligence ali kakor mi izgovarjamo telegence; saj jo doslej le on in še dva druga zastopajo.

* Ulom. V noči od 4. na 5. t. m. so ulomili neznani tatje v trgovino Petra Aleševca v Zasipu št. 25. Iskali so denarja, pa ga ni bilo, razun nekaj helarjev; pobrali so nekaj malega.

* **Umrl je v Dorfarjih g. Janez Cof** v 80. letu svoje dobe. Bil je občespoštovan posestnik in mlinar, ter nad 30 let ključar Crngrobške cerkve, dokler niso Dorfarji pripadli Žabniški fari. Z rajnim ima Žabniško pokopališče ravno 100 mrličev. Naj v miru počiva!

* **Pri sv. Duhu** so se jako pametnega dela lotili, ker zasiljejo brod, katerega zaliva voda Žabnica. Potrebna pa je posipanja tudi pot na polje, takoimenovane — gonje.

* **Lepi volli.** Franc Hribarnik in Gašper Trilar, posestnika v Virmazah, sta prodala 7 volov za 3200 K. — Na Grencu pa posestnik Jernej Trilar neko hišo za 3800 K. Lepi denarci.

* **Nova cerkev na Bledu** je pod streho; razun oboka in ometa je dodelana. Kedar bo dovršena, bo krasna in prostorna stavba.

* **Preveč denarja** je izdal nekdo 20. jan. na kamniškem semnju za svinjo Francetu Sveticu, posestniku v Šmarci h. št. 28. Imenovani posestnik Fr. Svetic tem potom prosi, naj se dotičnik zgleda pri njem, ker mu ni znano njegovo ime. (Denarja je bilo preveč okoli 100 Kron).

* **V Zapogah** so imeli pred kratkim političen shod v malem obsegu. Možem so se razlagale prav po domače politične razmere v naši deželi. Da bi se le taki shodi vršili tudi drugod, potem bo zadnji pastir v najvišji planinski koči vedel, za kaj se gre v naši deželi.

* **Na Homcu** bode zapustil šolo učitelj Kos. Vsi ljudje so tega vesel. Če bo tudi v Pirničah žvižgal na liberalno piščalko, kakor je tukaj, potem Pirničanom na tej pridobitvi ne čestitamo.

* **Na Goričici** bodo delali spomladi novo pokopališče.

* **V Mengšu** bo sv. misijon meseca marca. Vpeljala se bo tudi Marijina družba za mladeniče in dekleta. Dekleta že komaj čakajo.

* **Iz Komende.** Glavarjeva bolnica je v tekočem letu tako z reveži prenapolnjena, da se morajo reveži celo izročevati občinam, da jih preskrbe z vsakdanjim živežem. Treba bi bilo, da bi se poslopje bolnice povečalo.

* **Iz selške doline.** Vsled deževnega vremena so postale ceste v naši dolini zelo slabe. „Gorenjčev“ dopisnik, ki je popisaval naša občinska pota ter se bal, da bi si nogo zlomil, naj gre pogledat po glavnih cestah. Deželna cesta od škofjeloškega kolodvora do Železnikov je na nekaterih mestih tako zvožena, da gredo kolesa do pesti v tla, na drugih mestih je toliko blata, da kar teče kot blatna reka. Na novi cesti od Podrošta je na nekaterih krajih še meter visoko snega. Vsled južnega vremena se je sneg zmehčal in se vozovi vdirajo v sneg. Ako bo nadalje tako vreme, bo promet popolnoma ustavljen.

Kdo bo imel škodo pri tem? Naši posestniki, trgovci, obrtniki, kakor kmetovalci in vozniki. Tujec je prevzel za dobro ceno vožnjo do železnice. Komu ni znano, kako so se nekateri naši posestniki potegovali, da bi posestniki v naši dolini dobili vožnjo. Toda zastoj, ker se niso pobrigale višje osebe, ki bi bile lahko uvidele, da bi naša dolina s tem, če vožnje ne dobi, imela dvojno škodo. Nekateri so pa celo na to delali, češ, bolje je, da ima tujec nego klerikalci. No, plačevali bomo pa vsi, tudi liberalci. Res, da ni vse zastoj, kar se pri vožnji zasluži, vendar bi bile lepe svote de-

rija Krek. Za Loko je bil to pomenljiv dogodek, zakaj kar pomnijo sedaj živeči ljudje, te vrste slavnosti v naši župniji še ni bilo. Umevno je torej, da se je zbralo obilo ljudstva iz mesta in okolice, da vidijo zlatoporočca, ki sta v spremstvu svojih otrok in vnukov, dolge okrašene palice v rokah, prišla k cerkvenemu obredu. Šla sta peš. Svetovali so jim, naj bi se peljala. A stara mati odvrne: „Peš sva šla prvič k poroki, peš pojdeva tudi sedaj.“ Po jako ganljivem opraviilu sta imela zlatoporočca malo svatovščino v krogu svojih domačih, prijateljev in sosedov.

Japonski cesar s svojimi ministri.

narja ostale v dolini. Kaj bode pa zdaj od tega? Naši trgovci in obrtniki bodo morali od blaga plačevati višjo voznino. Prejšnja leta se je plačevalo od Škofje Loke do Železnikov 44 vin. od 100 kg.; če pa ostane taka cesta, bo 60 vin komaj zadosti. Vozniki bodo kljub višji voznini svoje konjiče na slabi cesti mučili. Posestniki škofjeloškega cestnega okraja bodo po vrhu plačevali, ako deželni zbor sploh dovoli visoko cestno naklado. Take koristi nam prinaša toliko hvaljeno „napredno“ in liberalno gospodarstvo.

* **Zlato poroko** sta praznovala v Loki Tomaž Cerar in njegova žena Ma-

* **V Stari Loki** so naprodaj kosti tistega pujska, ki je za časa občinskih volitev moral končati življenje.

* **Radi klofute** je premenil svoje politično prepričanje neki posestnik iz loške okolice. Ko so bile pred tremi leti občinske volitve v Stari Loki, je volil s katoliško narodno stranko in zanjo agitiral. Pri tem delu ga je zasačil znan liberalci in ga občutno prismuknil preko glave. In glej, glava se mu je toliko zasukala, da je mož postal liberalci in šel ob zadnjih volitvah celo zanje v boj!

* **Še nekaj!** Ko je nekdo zadnjič že tri dni agitiral za liberalne kandidate, je

dejala vsa huda njegova ženka: „Zdaj pa nič več, zakaj vse boš napravil.“ In obrnila mu je hladni žep. Toda glej, več je bilo v njem, kakor pred tremi dnevi, ko je začel agitirati, in vendar je bil vsakemu rad dal za pijačo. Žena mu je nato milostno dovolila, naj le še nadalje agitira za radodarne liberalce.

• Občinska volitev v Smledniku, o katere izidu v III. razredu smo že poročali, je bila končana z volitvijo v II. in I. razredu. Izvoljeni so kajpada sami katoliško-narodni možje. Maloštevilni nasprotniki so igrali žalostno vlogo. Za župana bo izvoljen menda osmič naš mnogopoštovani g. Anton Burger. — „Stopanje“ liberalnih učiteljev tod ne obeta obroditi zaželjenega sadu.

Notranjske novice.

Iz Postojinskega okraja.

— Najboljši občinski odbor je gotovo v Hrenovicah. V njem sedi osem gostilničarjev in en gođec. To se pozna po vsej fari. Toliko vpitja, toliko pitja, toliko plesov ne slišiš nikjer, kakor tu. Kaj neki pravita nato klerikalni brat Jožca in liberalni gospod tajnik?

— To ni šala! Tri dni skupaj so plesali v Šmihetu, fare hrenoviške. V velikih skrbih je bila družinska mati, ker jednega iz družine ni bilo od nikoder. Gre ga iskat. Išče in išče, nazadnje ga upa uajti v hiši plesu. Toda, kako izbrati pravo glavo, ker je vse vprek spalo po trudapolnem delu. Ali je to šala, gospod tajnik?

— Krajnim šolskim nadzornikom v postojinskem okraju so imenovani sami liberalci, če le ni mogoče prezreti duhovnika. To je najbrže povzročil strah, da ne bi Notranjska izgubila umetno prikrojeno napredno lice.

— Čemu so vendar hranilnice? V Paličji na Pivki skupil je nekdo dva stotaka za vole ter jih spravil. Sedaj, ko bi potreboval, zvedel je, da niso več v veljavi. Ali bi ne bilo boljše, ko bi jih bil dal spraviti v hranilnico kjer bi mu bili odšteli denar veljaven z obrestmi vred!

— Občinska volitev v Slavini. Z vsemi mogočimi sredstvi se dela od liberalne strani. Da bi gotovo dobili vse, tudi dobre može na svojo stran, kupili so svet pri Prestranku za novo mlekarino, da bi uničili ono v Kočah. Menimo, da se ne motimo, če rečemo, da je to samo golo agitacijsko sredstvo. Možje pazite!

— Pijača pri volitvah od strani liberalnih agitatorjev pri slabih možeh stori največ. Možje! Pomislite, ali ni nevredno

resnega in res naprednega moža, da da za kozarec pijače svoje prepričanje, svoje moštvo!

— Turki v Orehku so postali predrzni. Ne bodo nehali preje, da se jim bo stopilo na prste ter jih poklicalo v one meje, katere so jim postavljene. Turki počasi! Pazite! To je prvi opomin!

— Postaja Prestranek. Nihče ne vé, zakaj se ta postaja tako imenuje, ko vendar leži sredi koškega sveta in tudi h. št. spada pod Koče. Treba se bo potruditi, da se postaja imenuje vsaj — Koče Prestranek.

— V Knežaku so ustanovili posojilnico in hranilnico. Da bi le dobro vspevala.

— Zagorski kmetje si ne upajo pregledati soseskinih računov iz sledečih vzrokov: 1. nekateri jih ne razumejo; 2. nekateri se ne marajo zameriti; 3. nekateri se pa bojé podžupana, ki je menda rekel v neki družbi, da bo vse „vrihtal“. Sedaj so seveda računi postali pravomočni in župan se dobro zabava v „nacional-hotelu“.

— Čudna ura. V Hrenoviškem zvoniku imajo jako čudno uro. Po dnevi dremlje, po noči spi. Ob delavnikih se včasih predrami, kakor kralj Matjaž in malo pobrenka na mali zvon. Le ob nedeljah potrka na veliki zvon. G. tajnik, kje ste, da je ne navijete, ker je tako potrebna? Odkar vi zvonce nosite v Hrenovicah, je vse narobe. Dva cerkvenika ste že spravili v svojo liberalno malho, pa še menda ni polna, ker hočete še g. kapelana vanjo potlačiti, ker nočejo trobiti v vaš liberalni rog. Pa gotovo pride čas, ko se bo tudi ta malha raztrgala!

Iz vipavske doline.

Pa so se vsedli na sodni stol liberalci in so sodili in obsodili vipavskega torbičarja. Z loparjem so udarili po njem, pa ga niso zadeli, še manj pa ubili, še je živ in čvrst in zdrav, pa še bolj korajžen kot je bil popred. Ne boste me ne, vipavskega torbičarja se ne umri tako hitro, tudi ga nikakor ne spravi in tira, ako kaka surova liberalna baraba zalaja nanj.

— Vipavski torbičar razpisuje nagrado. Kdor ga ugame, dobi za premijum zadnjih deset letnikov „Slov. Naroda“. Na noge torej vipavski vinčarji, ugibajte, uganite! Kaj je vsa Tomaževa žlindra, kaj ves še tako umeten gnoj v primeri z izvrstno gnojico in izbornim gnojem, ki je nakopičen v premiji, katero razpisuje vip. torbičar. Kdor dobi premijo in pognoji ž njo svoj vinograd — vip. torbičar sicer na jamči, da zraste po tem liberalnem gnoju na vinogradu vino, pač pa gotovo zraste izvrsten vipavski petjot. Na noge torej, ugibajte, uganite!

— Učitelji — odgojitelji — Nekdo (pravijo, da je bil učitelj) je pisal v „Slov. Nar.“, da pojdejo farani v neki fari na vi-

pavskem za svojim župnikom, ako bo šel on z njimi. Glejte, glejte, liberalni narobe svet! Učitelj naj torej gre za učenci, čeda naj vodi pastirja, „gmajnarji“ generala! In taki nauk prodajajo učitelji! Pa saj ni čuda, ker leže tako pokorno ponižno na trebuhu pred dr. Tavčarjem in celo lib. stranko, da si niti slikati drugače na upajo, kakor samo tako, kakor jim komandirajo ljubljanski liberalni generali. Pa hočejo še možki biti ti ljudje ni ukazovati in komandirati nam „klerikalcem“! Kaj vse je pisal ta liberalni „neodvisnež“ v „Slov. Nar.“ iz vipavskega o „Domoljubu“, ki se je „predrznil“ povedati učiteljem par resničnih. Oni naj bi smeli vse! Koliko gorostasnih laži in najpodlejših sumničenj (noben ljublj. šnopsarski baraba ne kľafa tako, kakor oni v „Slov. Nar.“) so nakopičili in še kopičijo o duh. stanu; če se pa človek brani, pa pravijo, da je padel, da je surov! Kako so vendar čudni ti ljudje! Kaj torej čuda, da je po nekodi mladina že tako sila razbrzdana, ko ima take „odgojitelje“.

— Še enkrat Vipavec — kitajec. Toda, toda, kam sem zabredel, ne, ne, liberalci niso hudobni ljudje, ampak dobri. — — — Precej dokazem, boste videli, da je res — Zadnjič je že omenjal vip. torbičar, da je vip. liberelec podoben kitajcu. Naj danes opozorim še na eno kitajsko-vipavsko-liberalno navado, da ne boste liberalcev sodili tako po krivici kot do sedaj, kajti liberalci so v istini dobri in pošteni ljudje; samo kitajske navade imajo; pa ne morejo nič za to. Veste kitajec ima to navado, ako kako stvari pritrdi, takrat ne prikima kakor mi evropejci, zlasti mi „klerikalci“, ampak on odkima; ako pa kaki reči odkima, je to znamenje, da je ž njo zadovoljen. In prav v tej navadi je vip. liberelec podoben kitajcu. Kdor do sedaj še tega ni vedel, ta je krivično sodil liberalce. Koliko so že oni odkimavali po „Slov. Narodu“ našemu škofu, našim duhovnikom in klerikalcem? sploh. Vi ste mislili, da so jih grajali — nikakor ne, ampak hvalili so jih ravno vsled svoje kitajske navade.

Slov. Narod je pred dobrim tednom svaril slapenske može, naj bodo pozorni, naj se nikar ne dajo vpisati in vjeti v katol. izobraž. društvo, katero snuje ondolti župnik, ki baje laže kot cigan. Navaden človek bi mislil, da je „Narod“ zoper društvo, oh kaj še, priporoča ga, to je kitajski jezik, po Kranjsko bi se to reklo: Možje slapenski, vpišite se v društvo, pa vsi se vpišite, kajti društvo je dobro, je koristno.

In zopet je pisal „Narod“, da pred cerkvijo v Vipavi raste trnje, tudi to je kitajski jezik; ko bi „Narod“ pisal slovensko, bi gotovo rekel, da pod vip. cerkvijo raste lepa drevesa, po leti pa celo oleandri,

ako ne verjamete, le idite gledat in sami se boste prepričali, da imam prav.

Pa je zopet pisal „Narod“, da je „Domoljub“ umazana cunjia in pozival je gg. učitelje, naj gredo med ljudstvo, naj gredo v vsako hišo in nagovarjajo ljudi, da vržejo iz hiše to umazano cunjio? — tudi to je kitajska „špraha“, pa slovensko se to reče: „Domoljub“ je izvrsten list, kakor nalašč za slov. ljudstvo. Ako pride kak učitelj k vam in vam prigovarja, da vržete „Dom.“ ven iz hiše, zaklenite „Dom.“ varno v omaro, ven iz hiše pa vržite predrznega učitelja.

O Ustji je pisal „Narod“, da so na njegovo prigovarjanje odstranili zastavo katol. izobraž. društva iz cerkve, češ da ne sodi notri. Tudi ta je kitajska. Zastava je bila odstranjena celo tri dni popred, predno je „Narod“ o nji pisal. In ko bodo zopet kaki prazniki, bo visela zopet notri, posebno tudi še za to, ker sedaj vemo, da „Narod“ to odobrava po svoji znani kitajski navadi.

In zopet je pisal „Narod“, da je cerkev sv. Marka v Vipavi vsa plesniva in da se je bati kuge. Tudi ta je kitajska. Ko bi „Narod“ pisal slovensko, bi rekel: Naj le ostane cerkev sv. Marka taka, kakoršna je, naj le pride kuga, ne bojimo se je, bodo vsaj „klerikalci“ že vendar enkrat uvideli, zakaj smo zidali špital.

V vestno dolžnost si je štel vip. torbičar, da je zapisal to pojasnilo o vip. liberalcih, da jih vi klerikalci od zdaj naprej ne boste več tako po krivem sodili. Kadar boste torej od zdaj naprej čuli govoriti kakega liberalca, mislite si ravno nasprotno, pa boste prav gotovo pogodili, kaj misli, kaj hoče. In stavim dve kroni — če se boste ravnali po mojem nasvetu, da skoraj zavladata mir in sloga po celi vip. dolini. —

In zopet je prazna za danes moja torbica . . . Zdaj naj ima pa le zopet besedo vipavski liberalni mavhar, ona velika in neslana žlobudrava čenča. Sploh pa na Vipavskem ni tako žalostno, kot bi si kdo mislil, ljudstvo vipavsko se v ogromni večini tesno oklepa svojih duhovnikov. Liberalne trdnjave se rušijo, zato jih pa liberalci tako besno branijo. Kdor pa besno maha, ta slepo maha, ta maha po zraku. In to je dobro za nas; le tako naprej, pa nič se ne bojmo. Zmagala bo resnica prej ali slej, laž pa ima kratke noge. Vipavski torbičar.

— Iz Št. Vida. Kar se Anžek privadi, to tudi Anže zna — po tem pravilu se ravnajo tudi vipavski liberalci. Pa ta njihova vaja ni v kaki dobri stvari, ampak v — lažeh. Zvest temu pravilu se je zopet neki gospod kratkih nog o občnem zboru našega pralnega društva — zopet prav korenito zlagal — seveda v „Slov. Narodu“, ki je skladišče za vsakovrstne laži. Laž je, da niso tamburaši in drugi člani prečitanih pravil

odobrili in g. Uršič je predsednik tudi še nadalje. Kdor torej misli, da tamburaši udarjajo liberalne „viže“, se bridko moti. Samo to prosim dopisnika lažuna, da se v prihodnje podpise, da vemo, s kom imamo opraviti. Ako pa se ne podpiše, potem pa tudi ne bo težko uganiti junaka dopisnika. Če Vas je sram se podpisati, potem ste najbrž tisti, ki se sramujete prekrižati se in odkriti, kadar v Vipavi poldne zvoni!

Tamburaš iz Št. Vida.

— Iz Goč. Velike zabave in veselja nam je napravilo dne 7 svečana pevsko društvo „Nanos“ z igro „Zamujeni vlak“ in s krasnim petjem pod vodstvom g. pevodja R. Ferjančiča, ki je lahko ponosen na svoj pevski zbor. Vkljub slabemu vremenu je bilo navzočih veliko ljudi, ki so bili z uprizoritvijo jako zadovoljni. Le tako naprej brez ozira na nasprotnike, katere ima tako vsaka dobra stvar. Mladiči, čvrsto se oklenite društva, stojte trdno kakor „Nanos“!

Dolenjske novice.

Od Šmarij do Velikega Gabra.

† Že spet laški gospod Matija. Poštarica Gilly v Višnji gori prodala je svoje posestvo Hočevanju iz Lašč. Koliko šnopsa se bo zastonj spilo pri razprodaji in koliko vržink zastonj pokadilo, utegne zvedeti kmečka para, koliko profita se bo pa utaknilo v žep — tega pa seveda ne.

† Kdo bo pobiral „štantnino“? Doda jo je pobirala Radohova vas, ko je pa izgubila župana bo morda zgubila tudi štantnino, ki bo padla v „gmanjsko kaso“.

† Ti prebita loterija. France Kek iz Drage je zadel terno, pa mu je nečejo izplačati. — Loterija je loterija, če ne zadeneš, ni nič, če pa zadeneš, pa spet nič!

† Nova šola se bo gradila v Žalini. Kdo jo bo neki sezidal? Menda kmet. Toda nesreča. „Narod“ pravi, da so v hišah, katere gradi kmet, lumpje; tako dobi Žalina lumpe.

Z ribniške zemlje.

† Pekel električno razsvetljen. Grajsčina Ortnek (po naše Pekel) napravila si je električno razsvetljavo, katero bo napeljala tudi na pristavico Špiček. Delana je ta elektrika na mrzli vodi, pa je gotovo boljša ko ljubljanska, akoravno porabijo mnogo premoga, da jo kuhajo na vreli vodi.

† Dobro se komandira parni mlin v Strugah. Lepo moko naredi. Matere pravijo, da kruh lepo „gor gre“. Pa tudi „dol gre“ rad in hitro, posebno tam, kjer je mnogo otrok

† Šmentani los ali žreb pal je 10. februarja v Velikih Laščah na volaškega župana Grudna tako, da bo zdaj načelnik velikolaškega cestnega odbora. G. Matija pa so mislili, da bo na njih pal, pa „naj“, in zdaj zaenkrat ne „boja“ za cestnega načelnika.

† „Baba“ pravimo pri nas možem, ki ne drže svoje obljube. K raznim „babam“ našega kraja pristopil je tudi neki krčmar. No, le po tablo bo dobil na svojo novo krčmo, ako bo tako naprej peljal.

† „Par smetij“ bi rado prišlo v „Slovenca“, pa še „Domoljub“ jih neče imenoma prinesiti. Sosedje na Poljanah jim pravijo smeti, toda Višnikar in „šribar“ Špende pa mislita, da so vsaj „motovilec“. Dober tek, gospoda! No, pozimi je tudi motovilec dober.

† Hudobna snubača pobila sta pred pustom mnogo šip na samoti stoječi hiši v Apnenici nad Sodražico. Na Hudem koncu sta snubila, pa jima je že hudo šlo, da sta bila tako huda, da sta okepala nedolžne šipe. Sodraško županstvo je skrbno poizvedevalo in ptička našlo.

† Mlada mučenka je pač polčetr let stara deklica, ki je zgorela v Ribnici radi nebriznosti matere. Deklica se veselila že v nebesih, mati bo pa sedela v „kehi“.

† Ivo Rus, potoški župan pravi, da bo odstopil. Pred par leti ga je že tudi tako tiščalo, pa ni bilo nič. Bodemo videli, ako ga zdaj kaj bolj tišči.

† Golobje so naši dobri Potočani. Ako se piše kaj zoper liberalce, pravijo: „Pri miru naj bi jih pustili.“ Toda Gospod ni rekel samo golobje, temveč bodite tudi kake. Kake pa pika in pičiti je treba hudobne liberalce, kar se dá. Kake morate biti, da se vaš bodo bali liberalci, ne pa golobje, da bi vas lovili na „fermentin“. Potočani, zdaj so prišli tisti časi, o katerih govori Zveličar: „Kdor nima, naj proda svojo suknjo, in naj kupi meč.“ Da meč! ne pa laško olje in kurje pero!

† Grozno opustošeni so sadni vrtovi v občini Sv. Gregor. Ondotna kmetijska združnica prosila je c. kr. kmetijsko družbo v Ljubljani, da bi oškodovancem naklonila mladih drevesec.

Od Kulpe.

† V kleščah ni dobro biti, to ve dobro župan v Banjiloki. Prišel je pa noter zato, ker v „rajtengah“ ni prav trden. Ves letni račun je imel ne v malem prstu, ampak na — malem papirčku. To pa očetu Dragarju ni bilo po volji in zahtevali so knjigo; dobili so jo, toda ne vse v najboljšem redu. Toliko so spravili skupaj, da se je bilo vredno podpisati. Oče župan so

Srednje črke od zgoraj navzdol in
proti desni povedó nekaj, kar se je snovale
dnevi.

Kvadrat.

(Hr.)

a a a a a Postavi črke v kvadratu tako, da pomenja prva vodoravna vrsta zgoraj svetopi-
samskega očaka, druga mesto na spod. slov.
Stajerskem, tretja mo-
ško krstno ime, četrta pridevnik, ki izraža ne-
lepo lastnost, peta ne-
kaj, kar skušajo neka-

pomočjo prejšnje lastnosti, šesta velevnik ne-
glagola z enakim začetnim in končnim sok-
kom, in sedma evropsko državo. — Če si prav-
il besede, pomenja leva kvadratova stran žensko
o ime in desna živalico, ki je radi marljivosti
govoru.

Križ.

(Sestavil Fr. Stamol.)

		1		
	4	3	2	
5	13	5	6	3
	12	5	4	
		5		
	6	7	11	
	5	14	3	
	1	5	10	
2	15	11	8	3
7	0	3	5	9
8	5	8	16	3

soglasnik

rodbinsko ime

vas na Koroškem

se vidi v snegu

samoglasnik

vrl — diči junaka

pozdrav

rodi drevo

raste ob stezi

ali vzor

nese kokoš

Rešitev uganke.

(iz 3. štev.)

Meso - pust.

Prav jo je rešilo 34 rešilcev. Izmed teh
li izžrebani:

osika Zorko Vače pri Litiji
an Kapi mladenič Prečna p. Novomesto.
an Wastel, šestošolec v Celovcu,
im smo poslali krasno vezane Silvin
ankove pesmi: V mladem jutru. Došlo
di veliko število nepravilnih rešitev,
r: med - pust, krofe - pust, danko - pust,
so - pust itd. Fran Wastel, kateremu
a pri žrebanju sreča mila, jo je v verzih
pogruntal:

A beseda iz drugih dveh
nogokrat sliši zdaj v pustnih dneh:
o je dobro, rad je ješ
pa pravi, da ga ne smeš!
no je pust, ga nerad pustiš;
ga pustiš, se pusto držiš.
gotovo je namreč tvoj gost,
hu pa ti sledi še — post!
o - pust pravi, da se ne sme,
vendar največ pojé.

lekdo drugi (Fr. Hilarijan) je meso-
povedal te-le britke resnice:

Čas presneti...

abit, napit, pokoro glási,
gloda, stradež hvali, ta lisica!
le verjemi mu, kar kvasi,
e njegovo niti ni resnica.

so snel, pa oglodke pustil,
lepa ta je, lep memento mori!
vaga, ti si laž izustil,
meso - pust, nikar več ne govori!

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“

izide dne 3. marca 1904

Loterijske srečke.

Dunaj, 13. februarja	26	55	79	67	4
Gradec, 13. februarja	47	33	21	59	19
Trst, 6. februarja	68	12	60	63	62
Linc, 6. februarja	43	29	42	45	39

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

kot primes vsak-
danji kavni pijači.

Prava Giril in Metodova kavina primes
18 D 12-2
Prva jugoslovanska tovarna za kavine surgate v Ljubljani.

Ob nenadomestni izgubi iskano ljub-
ljenega, nepozabnega soproga, ozir. očeta, g.

Simona Breclnika

mesarja in posestnika

nam je došlo toliko tolažilnih pismenih in
ustmenih izrazov sožalja, da se čutimo dolžne
izreči tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo.
Posebe se še zahvaljujemo preč. patru Sig-
mundu Zega za tolažilne obiske ob boleznih
dragega pokojnika, kakor tudi drugim ce-
njenim obiskovalcem; dalje drugim častitim
gg. duhovnikom ter gg. goslovcem za gin-
ljivo petje, darovalcem krasnih venčev in
vsem, ki so nepozabnega nam pokojnika
spremili na njegovi zadnji poti. Vsem in
vsakemu stoterni: Bog plačaj!

Spodnja Šiška, 2. februarja 1904.

127 D 1

Žalujejoči ostali.

Doktorja Trnkóczyja 62 12-2

kranjski redilni prašek
za prašiče

Medalja

iz Pariza 1903.

Je prejel v Londonu, Parizu in
Kimu 1903 najvišje odlikovanje

„Grand prix“,

dalje tisoče zahvalnih pism,
tudi uradno potrjenih.Ta primesek krmi se daje
tudi že pujskom in se dose-
že žnjim največja teža.

1 zavoje stane 50 v.

in se dobi pri

trgovcih.

Po pošti 5 zavojev iz

lekarne Trnkóczy

Ljubljana, Kranjsko.

oooooooooooo

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg šte. 17.

priporoča svoj modni sa-
lon v napravo oblek.

Poučuje tudi v kroj-
nem risanju po najno-
vejšem sistemu. 43 D 4-2

oooooooooooo

Učenca

za kovaški obrt

v starosti 14. do 16. leta
sprejme takoj 230 D 1

Jožef Kogovšek

v Dravljah pri Ljubljani.

Učenca

sprejem v trgovino z
mnoštevskim blagom
v Kranju. 156 D 2-1

Ferd. Hlebš.

Koverta s firmo
vizitnice

in

trgovske račune

priporoča

Katoliška tiskarna.

Učenca

za slikarski obrt sprejme
Simon Valentin, sobni sli-
kar. P. Podgora (Unterber-
gen) Koroško. 239 D 1

Špitalske ulice 5

je naslov tvrčke

R. Miklauc

kjer se manufakturno (gvantno) blago za ženske in moške na debelo in na drobno po znani nizki ceni prodaja.

Vzorci na zahtevanje brezplačno.

Kadar pridete

v Ljubljano

obrnite se z zaupanjem na

manufakturno (gvantno) trgovino „Pri Škofu“

Pogačarjev (sadni trg) v veliki mestni hiši nasproti mokařev, kjer se nahaja velika zaloga novega blaga za ženske in moške obleke in prodaja po stalni nizki ceni.

Mimogrede se omeni o jako veliki zalogi **tibeta** v vseh cenah in barvah najnovejše vrste. **Perilni kambrik** od najcenejše do najdražje vrste v najnovejših vzorcih. Prva trgovina za vse vrste rut, kakor svilnate, polsvilnate, volnene, satenaste, piketaste, kambrikaste i. t. d.

Moderne, predpasnike in nogavice v vseh velikostih. **Bela in rujava kotenina** za perilo, **ovlil** za postelje imam iz prvih tovarn in prodajam isto po tovarniški ceni.

Sukno, modni kamgarn, ševijot za moške obleke veliko na izber, tako tudi suknjeni ostanki pod ceno. — Vsled nakupa iz prvih tovarn, velikega prometa in majhnih stroškov je mogoče ceneje prodajati.

Kadar pridete

v Ljubljano

150D 6-2

Vrtnar

oženjen, 40 let star išče službe vrtnarja ali hišnega varuha, sposoben je pa tudi za druga dela. Najraje bi prišel v kak samostan. Dobra spričala iz več let na razpolago. Več pové **Pavel Bodlaj**, Kranj 1. 252 D 1-1

Na prodaj je pod ugodnimi pogoji lepo, 16 oralov veliko

== posestvo ==

10 minut oddaljeno od okrajne ceste, obstoječe iz njiv, travnikov, vinogradi (od katerega je 1000 kvadr. že na novo zasajenega) lepega hrastovega in bukovega gozda, ter velikega pašnika. Celo posestvo je skupaj. 238 D 3-1

Polovica se plača pri pogodbi, polovica pa lahko ostane na posestvu. Vpraša naj se pismeno ali osebno pri **Jožef Štancer**, posestnik na Brezovem štev. 16. Pošta Radna - Studenec, D. jsko

Stavbišče na Prulah

je na prodaj

in sicer tri parcele po 900 do 1000 kvadr. metrov, kvadr. meter po 1 gl. 30 kr. — Tik tega zemljišča je od mesta kupljeni svet za zgradbo državne obrtne šole.

Oglasiti se je pri lastnici, Komenskega ulice hišna številka 11, prvo nadstropje.

237 D 2 1

Hiša in posestvo

dva orala veliko (zraven izvira voda) tri četrt ure od Trsta oddaljeno, prodaja se pod jako ugodnimi pogoji. — Več se izve pri lastniku **Leopoldu Dekleu**, Vremski Britof pri Divači. 240 D 3-1

Janko Bliš & Anton Tabor

tovarna cementnih izdelkov

na Farovski Loki pri Kranju.

Po ceni se izdelujejo lepe barvane ploče za tlak v cerkvah in na hodiščih, stopnice podboji, jasli, korita, podstavki za vodnjake

cevi itd

114 D 21-1

?Kdo proda?

Bleiweisovo in Slomškovo
== sliko v barvah. ==

P. nudi na uredništvo „Slovenca“.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19, v Medjatovi hiši, v pritličju Dunajska cesta št. 19.

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premišnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbam in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju:

- a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnice po 50 v., 1, 2, 3 in 4 K in daje po nepriljubljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
- b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. 28 D 12 2

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Svoji k svojim!
Slovinci pristopajte k domači zavarovalnici!

Molitvenik za Marijine družbe,

"dilo" in „Najboljša mati“ skup, se dobi v vsem tisku v vezavah po 1½, 2 in 3 krone. Kdor vzame več skup v tej izdaji, dobi na vsakih dve po vrhu. Razpošilja jih v imenu izdajatelja g. Fr. Breskvar, knjigovez v Ljubljani. Denar pošilja založniku. — Isti knjigovez razpošilja „Križev pot za M. družbe.“; 1 izvod velja 20 v., 8 K in 100 izvodov skup samo 12 K. — "dilu", ki velja samo zase v platnu vezano 60 v., se plačno prileže 20 str. debel „dodatek“, ki oba 1 sv. mašo in troje litanije. Ta dodatek se zase broširan po 10 v. 100 skup za 8 K. Kdor nimamo šolskega molitvenika, mu je ta dodatek lahko malo nadomestilo. Obe zadnji knjizici ob kaki priliki primeren dar za družbenike ali prijatelje. 1240 9

Kako vpliva Barthelnovo klajno apno?

Dva soseda Jaka in Jurij sta kupila na sejmu vsaki eno nosečo (brejo) svinjo. Jaketova svinja je povrgla pet lepih prascv. Ravno tisti dan povrže Jurijeva svinja tudi lepih pet prascv. Sedaj si pa oglejmo, kako so se ti prasci redili, kako so žili in kateri od obeh sosedov je bil bolj pameten, Jaka ali Jurij.

Jaka je bil, kako dobro je, ako se krmi svinjam Barthelovo klajno apno, a ni ga hotel kupiti, ker je mislil, da ni res, da klajno apno kaj pomaga.

Brez klajnega apna arajo pri Jaketu prasci jako slabo, zatajajo v rasti, dobijo večkrat drisko in v osmih dnevih sta mu umrli dva prasci.

Ko je preteklo 9 mesecev, je prišel k Jaku mesar. Komaj da zagledal njegove svinje, je takoj odbežal.

Pozor!

Po najvišji ceni kupuje razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd. 139 10

Drogerija

Anton Kane

Ljubljana

Selenburgove ulice št. 3.

Učenca

iz dobre hiše, 14 let starega, krepkega sprejme takoj 31 D 6-2

Janez Novak,

pek v Kamniku, predmestje, Šutna h. št. 13.

Zaradi pomanjkanja delavnih moči se prodaja

hiša šte. 26

v Tupaličah, v kateri je gostilna in prodajalna ter pekovska peč. Prodaja se takoj ali tudi dá v najem. Priporočljivo tudi za letovišcarje. 241 D 3-1

Prodaja se tudi zelo dobro vrejena trgovina mešanega blaga oziroma pekovska obrt v Zasipu pri Bledu ob večjem predoru zgradbe nove železnice. — Več pove lastnik **Peter Alešovec,** trgovec in pekovski mojster v Zasipu, p. Bled št. 25, 59.

Jurij je bil bolj pameten, takoj je naročil Barthelovo klajno apno in je dal v začetku vsak dan polovico male žlice (take žlice, ki se rabijo navadno za kavo) klajnega apna, potem pa tako žlico polno vsakemu prasetu.

Pri Juriju je ravno narobe: takih prascv še nikdar ni imel. In kaj ga je to stalo: Samo 4 krone za 10 kil Barthelovega klajnega apna.

Pri Juriju se je mesar samo nasmejal in takoj je bila kupčija gotova.

Poduk:

Kdor hoče, da bodo njegove svinje hitro rastle in postale debele, ta mora primesti k svinjski hrani Barthelovo klajno apno.

5 kil tega koristnega apna velja (od Dunaja) le 2 K, 50 kil iz zaloge v Ljubljani 12 K.

== Dopisuje se slovenski. ==

Poduk in popis zastoj. 17 D 6-3

Miha Barthel in dr.

Dunaj, X/3, Siecardsburgg, 44/B.

Tomažovo žlindro

znamka „Zvezda“

katera je kot najboljša gnojilo svetovnoznana, priporoča

posestnikom travnikov in njiv

157 D po najnižji ceni 3-2

trgovina z železnino in spece-rijskim blagom

„MERKUR“

Peter Majdič, Kranj.

Kmetska posojilnica ljublanske okolice

registr. zadruga z neomejenim poroštvom

v LJUBLJANI, v lastni hiši na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinove ulice

obrestuje hranilne vloge po

1 D 12-4 **4 1/2 %**

brez odbitka rentnega davka, katerega le-ta posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8. - 12. in od 3. - 4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potem poštno-hranilničnega urada.

Stanje rezervnega sklada K 779.79 34.

— Varnost hranilnih vlog je tudi zjamčena po zadružnikih.

Upravno premoženje Kmetске posojilnice znaša 4.948.796'27, stanje hranilnih vlog K 4.703.762'02.

Denarni promet K 20.246.712'13.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406.

Največji izbor.

Skrbno izbiranje.

Najnižje cene.

Preobleke. Popravila.

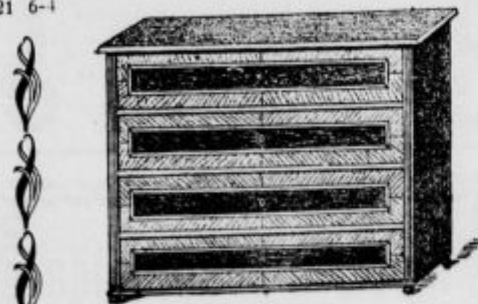
L. Mikusch

tovarna dežnikov, Ljubljana, Mestni trg 15.

Filip Fajdiga
zaloga pohištva
Prešernove ulice v
LJUBLJANI,
priporoča svojo ve-
liko zalogo razno-
vrstnega pohištva
po najnižjih cenah.

21 6-4

Na prodaj iz proste roke je
hiša z gostilno 3 D 6-3

vred, poleg nje tudi nekoliko vrta in mala
hiša za gostače, vse prav dobro ohranjeno.
Cena primerna. Več pove lastnica **Marija**
Pogačar Mošnjah št. 4, P Radoljica.

Zajamčeno
5000 krat
se posveti!

z električno žepno
svetilko „Immerlicht“
predno je treba do-
polnilne baterije. Cena v usnji imitaciji 3 K, v žel-
vini ali školjki imitaciji 4 K. Nadomestna baterija
1 K. Praktično darilo. Razpošilja po povzetju ekspo-
tvrka F. Schwartz, Dunaj VIII.8, Lerchenfelderstr.
124/18. Zastopniki se iščejo. Ceniki zastonj. 86 D 10-3

Kdo
ima?

najboljše gepeljne, mlatilnice,
slamoreznice, klinje, trombe in
cevi?

160 D 12-2

Fran Zeman

Ljubljana, Poljanska cesta št. 24.

Učenca za kleparsko obrt sprejme tako j

Boždan Oblak
na Vrhniki.

153 D 2-2

Koklje iz leta 1903.
surovo maslo, med itd.

En rod: 11 kokelj najboljše pasme in en čistokrvni
petelin K 22 — ali 7 kom in petelin K 15 — Jam-
se, da pride pošiljatev živa, voznine prosto. — Na-
ravno čisto kravje surovo maslo zaboj 5 kg 7 K
80 h — Naravno čisti čebelni med, škatlja 5 kg
K 5 — Na poskušnjo zaboj 5 kg („surovo maslo,
med“) K 6/40. — Pitana perutnina! vsak dan sveža:
1 gos ali 3-5 pit. rac, pulard ali kapun. košara 5 kg
K 6/50; vsak dan sveža kronska jajca, 60 komat
K 4/50 vse franko po povzetju pošilja **S. Koll**
v Czorkówu 10. 242 D 1

Kdor si želi dobro zane-
sljivo pravo švicarsko uro
za pošteno ceno, obrne naj-
se ali zahteva cenik od daleč
na okrog dobro poznane
dolgo let obstoječe tvrdke

Franc Čuden

urar in trgovec z zlatino in sre-
berino, kolesi in šivalnimi stroji,
delničar družbe prvih tovarn ur
„Union“ v Ženevi in Bilo v Švic,
zalagatelj c. k. dolenske železnice
v Ljubljani, Prešernove ulice
nasproti frančišk. samostana.

Filijalka!

Glavni trg nasproti rotovžu.

Ceniki zastonj in poštne prosti.

243 D 1

Stanje vlog 31. dec. 1902:
čez 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!

Denarni promet v letu 1902:
čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih
obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih
4 K 50 h na leto

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v l. 1902: 32,596.882 K 65 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za-
nalaganje po pošti so pošto-
hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarija 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik

51 D 14-4

Odborniki:

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — **Josip Jaro,** veleposestnik v Medvodah. — **Dr. Andrej**
Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — **Karol Kauschegg,** veleposestnik v Ljubljani. — **Matija Kolar,** župnik pri D. M. v Polju. —
Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — **Frančišek Leskovic,** zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — **Karol Pollak**
tovarnar in posest. v Ljubljani. — **Gregor Sitar,** župnik na Rudniku. — **Dr. Aleš Ušeničnik,** profesor bogoslovja v Ljubljani.